BOZKÜRT

Ülkücü Kürtlerin Saklı Kalmış Hikâyesi

Biji Türkiye

AHMET DİNÇ

Hayat

DEŞİFRE X KİTAPLAR

BOZKÜRT

Ülkücü Kürtlerin Saklı Kalmış Hikâyesi

Biji Türkiye

© 2025, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. A.Ş.
Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. İzinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: : 978-605-151-578-6
Sertifika No: 75092

Hayat Yayınları	:	801
İnceleme - Araştırma	:	19
Deşifre X Kitaplığı	:	1
Kitabın Adı	:	Bozkürt / Ülkücü Kürtlerin Saklı Kalmış Hikâyesi
Yazarı	:	Ahmet Dinç
Yayın Koordinatörü	:	Erol Şahnacı
Yayın Editörü	:	Kamuran Akkuş
Kapak Tasarımı	:	Yunus Karaaslan
İç Tasarım	:	Vildan Ekşi
Baskı Yeri ve Tarihi	:	İstanbul, Mart 2025
Baskı ve Cilt	:	Alioğlu Matbaacılık

Orta Mahalle Fatin Rüştü Sokak No: 1/3-A
Bayrampaşa / İstanbul
Tel: (0 212) 612 95 59
Sertifika No: 45121

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3
Fındıkzade - Fatih / İstanbul
Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 259 80 96
www.hayatyayinlari.com - e-posta: hayat@hayatyayinlari.com
/hayatyayinlari /hayatyayinlari

BOZKÜRT

Ülkücü Kürtlerin Saklı Kalmış Hikâyesi

Biji Türkiye

AHMET DİNÇ

Hayat

Ahmet Dinç

Araştırmacı gazeteci-yazar, dilci.

Malatya'nın Hekimhan ilçesi Güzelyurt beldesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Güzelyurt ve Sivas'ta tamamladı. Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-Tv Bölümü'nü 1992'de bitirdi.

Çeşitli ulusal gazetelerde, dergilerde ve internet haber sitelerinde düzeltmen, muhabir, şef, editör, birinci sayfa editörü, haber müdürü, yazı işleri müdürü, genel yayın koordinatörü, Ankara temsilcisi gibi konumlarda çalıştı.

Terör, Orta Doğu, Irak, PKK, Kürtler, Alevilik/Bektaşilik, Süryanilik, demografi, etnisite, enerji, politika, dil, biyografi vs. konularda çeşitli ulusal yayın organları ile düşünce-strateji dergilerinde yüzlerce makale, haber, röportaj, yazı dizisi ve araştırmaları yayımlandı.

Bazı think-tank ve strateji kuruluşlarında görev aldı.

Alevilik, Orta Doğu, Irak, Suriye, Türkmenler, Kürtler, terör, dil gibi konularda 50 civarında konferans, panel, sempozyum ve çalıştayda konuştu.

2009-2010 yıllarında hükûmet düzeyinde gerçekleştirilen Alevi Çalıştayları'na konuşmacı olarak katıldı.

Dil, folklor, sözlü kültür mirası, Alevilik, terör, etnisite konularında uzun yıllar alan araştırmaları yaptı.

Özel çalışma alanları dil, etimoloji, politik psikoloji, Alevilik, halk bilimi ve yerel kültürdür. Sürekli basın kartı sahibi olup aktif gazetecilik mesleğini ve kitap çalışmalarını sürdürmektedir.

Yayımlanmış kitapları:

-Hamido: Doğu'nun Son Efsanesi-İlk Faili Meçhul (2003)

-Babil'de Amerikan Tangosu-Saddam'ı Deviren Güdümlü Tarikat: Kesnizani (2004)

- Tembihname: Aşık İfşâni (Veli Yurtseven): Hayatı, Sanatı ve Şiirleri (2008)

-Bozkürt: Ülkücü Camianın Kürt Evlatları (2011)

-Türkçenin Kayıp Kelimeleri (2013)

-Doğu'nun Kayıp Kitapları (2016)

-Malatya Kabadayıları: Bir Anadolu Şehrinin Sosyo-Kültürel Arka Bahçesi (2018)

-Kesnizani: Irak'ın FETÖ'sü-Saddam'ı Deviren ABD-İsrail Güdümlü Tarikat (2018)

-Çocuk Dili Sözlüğü (2019)

-Türkçenin Kayıp Kelimeleri-II (2023)

İÇİNDEKİLER

Yeni Baskıya Önsöz 9
Önsöz 15
Giriş 27

1. BÖLÜM
Kürtler, Türk Milliyetçiliği ve Ülkücü Hareket 31
Kürtlerde Türk Milliyetçiliğini Başlatan Etkenler 37
Kürtlerin Ülkücü Olmasında İslâm Etkisi 41
'Kürtler Türktür' Tezleri ve Bozkürtler 44

2. BÖLÜM
Bozkürt Ata 53
Kürt Irkçıları 'Bozkürt Ata'ları Hiç Sevmedi 57
Ziya Gökalp: Cumhuriyet'in Anlayış ve Kurumlarını Kurgulayan Bozkürt 60
Kürt Mehmet Ziya Önerdi, Türk Mustafa Kemal Uyguladı 65
Gökalp Türk mü, Kürt mü? 73
"Cenuptaki Türkler Kürtleşti" 78
"Diyarbakır'da Ana Dil Türkçedir" 79
Süleyman Nazif: Barzani'yi Astıran Türkçü Bozkürt Vali 82
Mesut Barzani'nin Amcasını Neden Astırdı? 87
Kurduğu Cemiyet Erzurum Kongresi'ni Düzenledi 94
Doğu İllerinin Ermenistan Olmasını Önlemek için Kürt Cemiyetine Girdi 97
Abdülhamid'in Hatıraları'nı Süleyman Nazif mi yazdı? 100
Şükrü Mehmet Sekban: Ömrünü Kürtçülüğe Verip Sonunda

'Kürtler Türk'tür' Diye Kitap Yazan Doktor 101
İlk 'Kürt Bayrağı' Kırmızı-Beyazdı 104
"Kürtler Turanîdir, Orta Asya'dan Göçtüler" 110
Mehmet Şerif Fırat: "Kürtler Türk'tür" Kitabını Yazdı ve Öldürüldü 113
Şehy Sait İsyanı'na Karşı Zaza Aşiretlerini Örgütledi 117
CHP Tarafından mı Kullanıldı? 122
"Kürt Sözcüğü 'Kurt'tan Geliyor " 129
Fahrettin Kırzıoğlu: Kart-Kurt Seslerini Bulan Bozkürt 135
Hayatını, Kürtlerin Türk Olduğunu Kanıtlamaya Adadı 138

3. BÖLÜM
Türkeş ve Bozkürtler 145
CKMP Yılları 147
Türkeş'in Dine Yakın Durması Kürtleri Partiye Çekti 148
Türkeş ilk genel seçimde en yüksek oyu Doğu'dan aldı 154
MHP'ye Geçiş 155
Doğu'da İlk Ocaklar 161
Malazgirt Zaferi'nin 900. Yıl Dönümünde Bozkürtler 167
Türkeş Diyarbakır'da Tankın Üzerine Çıktı 170
Ali İhsan Bacalan: Türkeş'in Diyarbakırlı Özel Kalemi 182
Ülkücü Kurultayında Diyarbakırlı Kürt Şairden Şiir Okuttu 184
Çatışmalar, Ölümler ve Bozkürtler 187
'Eğitimciler'de İki Bozkürt 191
Kod Adı 'Hoca' 192
Evde Zazaca, Ocak'ta Türkçe 193
"Apocuların Kürtleri Kandırmasını Önlemek İçin Seni Eğitimci Yapıyorum" 197
30 Önemli Adamdan Biri 201
"PKK Halkı Korkutarak Yandaş Yapıyor" 204

"Çocuklarım Kürtçe Bilmiyor" 204
"Türkeş Sarımsağı Leblebi Gibi Yerdi" 205
Bingöl'ün MHP'li Belediye Başkanı 206
Başbuğ'un Hakkâri'deki 'Yalnız Kurt'u 211
Türkeş Köylü Kürtleri Askerlerin Sırtına Bindirdi 212
Deniz Gezmiş'in Hakkâri'de Yaptırdığı Köprü ve Okul 213
"Bedirhanlar Öz Be Öz Türk'tür; Rant İçin Kürtçülük Yapmaya Başladılar" 215
12 Eylül Sürecinde Bozkürtler 216
Bozkürtlerin Türkeş'e İlk İtirazı 219
Radikal İslâmî Çizgiyi Benimseyen Bozkürtler 220

4. BÖLÜM
Bahçeli ve Bozkürtler 225
Hira Dağından Anıttepe'ye Dönüş 231
'Kürt Açılımı' MHP Diyarbakır Teşkilatını Kapattırdı 236
Şadillili Vedat: Ülkücülüğü Güneydoğu'ya Yayan Adam 244
Türkeş Diyarbakır'da Soğanı Yumrukla Kırıp Yedi 246
Diyarbakır'da Bozkurt Kitabevi 247
"MHP'yi Herkes Bıraksa Ben Bırakmam" 250
Devlet Bahçeli Diyarbakır Belediyesi'ne 7 Milyon Lira Yardım Yaptı 251
Kürt Kökenli Ülkücülerin Deklarasyonu 252
Sarı-Kırmızı-Yeşil Selçuklu Sancağının Rengi 253
Azerbaycan Türkleri, Kazak Türkleri, Kırgız Türkleri… Kürt Türkleri 254

5. BÖLÜM
Muhsin Yazıcıoğlu ve Bozkürtler 257
"Kırmızı Noktalı Yayınlara Katlanıyorsunuz, Kürtçe'ye mi Katlanamıyorsunuz?" 261

"Gülün Adı Ha Gül Olmuş, Ha Gul Olmuş;
Ne Fark Eder?" 262
Akrabaları Dağa Çıkan BBP'li Bozkürtler 263
Remzi Çayır: Hapishaneyi Edebiyat Okulu Yapan
Bozkürt 268
"Türk Milletinin Bir Ferdiyim" 272
Ozan Arif'i de Şiwan Perwer'i de Dinliyor 275
"Irkçılık Rejimin Sahiplerinde Var, Halkta Yok" 277
"Ülkücülükte Körü Körüne İtaat Devri Bitti" 279
Mehmet Dadak: Kürtçülüğe Karşı Çözüm Arayışı Onu
BBP'ye Götürdü 281
Türk'ün Aklı Kürd'ün Cesaretiyle Birleşince
Türkiye Büyür 283
Kon: Bozkürtlerin Gazetesi 285
Öcalan Kürtlerin Temsilcisi Olamaz 295
Hamido'yu Kürtler ve Ülkücüler Başkan Yaptı 296
Bozkürtlerden Kısa Portreler 297

6. BÖLÜM
Günümüzde Bozkürtler 303
Kaynakça 311
Dizin 317

Yeni Baskıya Önsöz

"Bozkürt", 1990'lı yıllarla birlikte siyasi kulislerde ve halk ağzında yer yer kullanılmaya başlanmış bir terimdi. Bu terimi siyasi, yazınsal ve toplumsal bir kavrama dönüştürerek kayıt altına ilk alan ise elinizdeki kitaptır.

Bu kitap, ilk olarak 2011 yılında başka bir yayınevi tarafından yayımlandı. Büyük ilgi görmesine ve kısa sürede tükenmesine rağmen, o günün koşullarında ülkede etkin olan bazı oluşumların ve atmosferin de etkisiyle, ikinci baskısı yapılmadı.

Böyle bir kitabın nasıl ve neden ortaya çıktığı, hangi boşluğu doldurduğu, anlamının ve içeriğinin ne/neler olduğu, ilk önsözde genişçe anlatılmaktadır. Bu ikinci ve yeni önsözde, "Bozkürt" kitabının bu dönemde yeniden okurla buluşmasının anlamı ve gereğini ve aradan geçen süredeki bazı değişiklikleri aktaracağız.

Aradan geçen 14 yılda, böyle bir kitaba duyulan toplumsal, siyasal ve düşünsel ihtiyaç, gerçekte o günkünden daha fazladır.

Terör örgütü PKK'nın Türkiye gündemindeki yerini koruması bir yana, uluslararası bazı güçler bu örgütü gerek Türkiye üzerindeki gerekse Orta Doğu denklemindeki hesapları doğrultusunda daha çok, daha girift, daha geniş çaplı kullanma sürecine girdiler.

PKK ve onu destekleyen/besleyen güçlerin amansız abluka oyunlarına karşı, bu ülkenin en önemli iki çimentosu konumundaki Türkler ve Kürtler, inadına, tarihsel birlikteliklerini taçlandırmaya, kardeşliklerini akla gelebilecek her alanda pekiştirmeyi sürdürüyor.

Kitabın elinizdeki yeni baskısı, bölücü terör örgütünün silah bırakıp kendini lağvetmesine yönelik görüşmelerin,

pazarlıkların yapıldığı bir döneme denk geldi. Kaderin cilvesi olarak, bu önsöz de terör örgütüne yönelik çağrının yapıldığı gün kaleme alındı. Dolayısıyla mevcut atmosferde "Bozkürt" eseri daha da anlam ve önem kazanmış bulunuyor.

Bölücü terör örgütünün silah bırakıp kendini lağvetmesine yönelik görüşmelerin, pazarlıkların yapıldığı içinde bulunduğumuz dönem, "Bozkürt" adlı bir kitabın anlamını ve önemini daha yükseltmiş bulunuyor.

"Bozkürt" terimi, Ülkücü Hareket içinde yer alan Kürt/Zaza kökenli kimseleri ifade etmek için ilk kez tarafımızca kavramsallaştırılmıştı. Bunu ilk kez bir yayın ürününde ad olarak kullandığımız 2010'lu yılların başları, PKK bölücü terör örgütünün ülke içinde de kanlı eylemlerinin tüm hızıyla sürdüğü uğursuz zamanlardı. Bölücü örgütün propagandistleri ve arkasındaki küresel güçler, ellerindeki güçlü iletişim organları ve sosyal medya üzerinden çok yönlü algı oyunlarını sürdüredursun, Kürt/Zaza ve Türk halklarının, başka hiçbir dünya toplumunda görülmemiş biçimde iç içe geçtiği, aynı ufka baktığı gerçeğini somut verilerle ortaya koyduğumuz bir kitaptı.

Geçen zaman gösterdi ki her türlü iletişim aracının ve manipülasyon vasıtasının gücünü kullanarak iki halkı bölmeye ve farklı yönlere baktırmaya uğraşan küresel ağabalarının da terör örgütünün de gücü, iki halkı birbirinden ayırmaya yetmemektedir. Tam tersine Türkler ve Kürtler/Zazalar, bir 14 yıl öncesinden daha fazla oranda kaynaşmıştır.

Aradan geçen sürede terör örgütü, Türkiye topraklarından tamamen silindi. 21. yüzyılın ilk çeyreğinin son yılını yaşadığımız şu dönemde, ipini elinde tutan ülkeler PKK'ya Suriye ve Irak'ta alan açmaya çalışıyorlar ancak örgütün içindeki ve bağdaşık yapılarındaki sağduyulu kimseler bunun da sonunun hüsran olacağının farkında. Türk güvenlik ve istihbarat birimleri her gün onlarca teröristi etkisiz hâle getiriyor. Örgüt mensupları, bir gün, hatta kısa süre sonra sıranın kendilerine de geleceğinin farkında.

Bu ortamda, 22 Ekim 2024'te, içinde birçok Bozkürt barındıran MHP'nin lideri Devlet Bahçeli'den bir çağrı geldi: "Abdullah Öcalan gelip Mecliste konuşsun, PKK'yı lağvettiğini açıklasın ve silah bırakma çağrısı yapsın."

Terörden rant devşiren PKK'lılar ve küresel güçlerle çıkar ilişkisi içinde olan bir hizip dışında, bu çağrı olumlu karşılandı ve PKK'nın TBMM'deki siyasi ayağı sayılan DEM Parti, silah bırakma ve örgütü lağvetme koşullarını görüşmek için siyasi partilerden İmralı'ya uzanan bir dizi ziyaretler yapmaya başladı. Süreci tıkamak isteyen PKK hiziplerinin ve uluslararası güçlerin de var gücüyle çalıştığı gerçeğini hesaba katarak Türk-Kürt kardeşliğinin üzerindeki habis urun düşmek üzere olduğunu varsayabiliriz.

İşin bu denli umut verici noktaya gelmesi, "Bozkürt" gerçeğini de hem gündeme getirdi hem toplumsal/siyasal denkleme soktu. Bir dönemde tehdit, şantaj ve kanlı şiddete maruz kalarak, zorla destek vermiş olsa da Kürtlerin, Marksist/ateist bir terör örgütünü illerinden ve hayatlarından çıkarıp atmasında, "Bozkürt"lerin perde arkası katkılarını yabana atmamak gerekir.

PKK bu sürecin sonunda silah bırakıp kendini lağvederse, hatta bu gerçekleşmezse bile, "Bozkürtler" için yeniden sahneye çıkma zamanı gelmiş demektir. Gerçi onlar hiç sahneden çekilmediler; belki son birkaç on yılda sahne gerisinde kanaat oluşturma ve bu ülke için "tutkal" olma misyonlarını hep sürdürdüler.

Bu kitabın ilk yayımlandığı 2011'den bu yana geçen sürede, "Bozkürt"lerin ilgi gösterebileceği yapıdaki siyasi parti sayısı ikiden dörde çıktı. MHP ve BBP'ye, İYİ Parti ile "Bozkürt" Remzi Çayır'ın kurduğu Milli Yol Partisi (MYP) de eklendi. Ancak İYİ Parti'deki Bozkürtlerin önemli bölümü, bu oluşumu görüş ve yapılarına uygun bulmayarak ayrıldı.

Elinizdeki özgün çalışmayı ortaya koyabilmek için 2008 ila 2011 yılları arasında sayısız kaynak tarandı, birçok kişiyle görüşüldü. Bunlar arasında, aradan geçen sürede aramızdan

ayrılan, vefat edenler oldu. Sözgelimi Vedat Güldoğan gibi. Rahmet diliyoruz.

Kitabın 14 yıl önceki içeriğine müdahale edilmedi. Bunda, içeriğin/konunun güncelliğini hiç yitirmeyecek özellikte olması, eserin aslının ve özgünlüğünün bozulmaması gayesi etkili oldu. İlk yayından bu yana Bozkürtler açısından, PKK'nın ülke içindeki fiilî etkinliğinin bitme noktasına gelmesinden başka değişen çok bir şey olmadı. Bazı Kürt Ülkücülerin, yaşlılığın verdiği hastalıklardan dolayı vefat etmesine karşın, Bozkürtler yine kendi topluluklarını, aşiretlerini, ailelerini bilinçlendirmeye, terörden uzak tutacak telkinlerde bulunmaya devam ettiler.

Her satırını yıllar süren araştırma ve incelemelere dayanarak yazdığımız, her biri ciddi emek harcanarak elde edilmiş fotoğraflarla da zenginleştirdiğimiz "Bozkürt", toplumun "görünmeyen" önemli ve ilginç bir yönünü tanımanıza, bilmenize, öğrenmenize olanak sağlayacaktır.

PKK'sız bir Türkiye'de Bozkürtler

Bu kitabın Hayat Yayınları tarafından baskıya hazırlandığı günlerde Abdullah Öcalan, ömür boyu hükümlü bulunduğu İmralı Adası'ndan PKK'ya bir çağrı yapıp, kurduğu örgütün silah bırakmasını ve kendini feshetmesini istedi. Yukarıda da altını çizdiğimiz üzere bu önsöz de o çağrının yapıldığı gün kaleme alındı.

Türkiye'nin son 40 küsur yılını kana bulamış kanlı bir terör örgütünün liderinden gelen böyle bir çağrı, Türkiye'yle ilgili hemen her yönden önemli olduğu gibi, konumuz bağlamında "Bozkürtler" için de oldukça önemlidir. Bir halkın inandığı dine, töresine, ahlakına, huzuruna düşman da olsa, zor ve şiddet kullanarak da olsa, o halkın üzerinde geniş çaplı bir etki kurabilmiş bir terör örgütünün varlığı, belki en çok "Bozkürtleri" sıkıntıya sokmuş, ikilemde bırakmıştı. Örgütün etkinleşmeye başladığı yıllarda birçok "Bozkürt", Kürt/Zaza gençlerini bilinçlendirmeye ve bölücü fikirlerin etkisinden korumaya çalıştı. Ancak süreç içinde PKK cephesinden gençlere yönelen

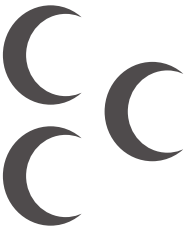
şiddet, tehdit, şantaj, para ve türlü vaatler, Bozkürtlerden ve diğer akl-ı selim sahibi Kürt büyüklerinden daha etkili olmaya, yeni nesil Kürtler arasında ırkçı ve din dışı tutumlar gelişip yerleşmeye başladı. Bir noktadan sonra bu virüslerle mücadele etmekten yorulan ya da tehdit edilen, saldırıya uğrayan birçok "Bozkürt", çareyi bir köşeye çekilmekte buldu.

Öcalan'ın bu çağrısının istenen sonucu doğuracağını, PKK'nın silah bırakıp kendini feshedeceğini varsayarak kısa bir gelecek kurgusu yapacak olursak… Şimdi artık "Bozkürtler" için; o çekildikleri köşelerden çıkma, tahrip olan ilişkileri, zihinleri, duyguları, müşterek gelecek hayallerini yeniden onarma konusunda bilinçli birer "ortak payda" olarak harekete geçme zamanıdır.

"Bozkürtler", iki halkın birliği ve ortak gelecek kurguları adına 40 küsur yıldır zarar gören ne/neresi varsa, "PKK sonrası" dönemde tüm hasarları onarmak için, her iki halkı da çok iyi tanıyan uzmanlar olarak sahalara yeniden dönmelidir. Gelişen olaylar gösteriyor ki onlara düşen daha çok görevler bulunmaktadır. Yeni dönemde "Bozkürtler" gerçek birer tutkal olacaktır/olmalıdır.

Ahmet Dinç

İstanbul, 27 Şubat 2025

Önsöz

Ülkücü Hareket Türk siyaset, ideoloji ve toplum tarihinin en önemli oluşumlarından ve sonuçları itibarıyla en etkili aktörlerinden biridir.

Fakat bu harekete gönül vermiş bir grup insanın dışında, toplum ve kamuoyu Ülkücü Hareket'i ve ilgili ayrıntılarını pek tanımamakta ve bilmemektedir. Hariçten bilinenlerin ve oluşan kanaatlerin büyük bölümü siyasi kamplaşmaların ortaya çıkardığı dayatılmış fikirlerden, ön yargılardan, olumsuz anmalardan ibarettir.

Ülkücü Hareket'in 'içinin' bile pek aşinası olmayan kamuoyunun, bizim 'Bozkürt' biçiminde kavramlaştırdığımız olgudan ve ona karşılık gelen toplumsal kesimden derinlemesine haberdar olmasını elbette beklememek gerekiyor. Bunun böyle olmasının altında, Ülkücü Hareket'e katılmış Kürtlerin kişisel ikbal, çıkar, makam vs. beklentisi olmaksızın o yola gönül verdiği gerçeği saklıdır. Ancak diğer yandan topluma ulaşma ve kanaat oluşturmada inisiyatifi elinde tutan basın-yayın kuruluşlarının büyük çoğunluğunun, siyasi görüş itibarıyla Ülkücü Hareket'e yakın durmamış, hatta onunla bir dönem mücadele etmiş kişilerin veya onların ideolojik görüşünü paylaşanların etkisinde bulunduğu gerçeği de saklı.

Ayrıca 'sağ cenah' insanının ve kümelerinin genelinde bulunan, kendini tanıtmayı ve "reklam yapmayı" bilmemekten kaynaklı sorun, Ülkücü Hareket'in ve ona katılan Kürtlerin 'tanınmayan' ve 'bilinmeyen' olarak kalmasının nedenleri arasında sayılabilir. İnsan ve toplum yararına yapılan işlerin reklam edilip duyurulmasının halk geleneği ve dinsel ahlak

açısından hoş karşılanmadığı bir iklimde yetişen insanları bu açıdan elbette mazur görmek gerek. Ancak bu hassasiyet ve denge endişesi sağ ve muhafazakâr kesimde bazen öyle noktalara varmıştır ki kişi ve kuruluşlar kendi ideolojisini, siyasi programını, toplum için düşündüğü ve yaptığı iyi işleri anlatmaktan bile kaçınmışlardır.

İşte Bozkürt, bu tevazu ve çekingenliğin belki bir miktar saklı tuttuğu, biraz da Ülkücü Hareket'in "kendi iç işlerinin başkalarınca duyulup bilinmesini istememesi" geleneğinin yansıması çerçevesinde 'sır' kalmış meşhur meçhullerden biridir.

Kavram olarak 'Bozkurt'tan uyarlanıp söylenmeye ilk başlandığı yıllar 1990'ların başıdır.[1] Kürtlerin yoğun biçimde Ülkücü Hareket içinde yer alıp daha aktif olduğu 12 Eylül öncesi ve sürecinde bu kavramın hemen hiç kullanılmamış olması, Hareket'in Kürt ve misyon algısındaki tutum ve değişmelerle ilgilidir. 12 Eylül öncesi ve sonrasında, darbenin ardından geçen epeyce bir süre zarfında, hareket içindeki insanların ırki kökenine bakılmamış; kim olursa olsun, 'dava'daki samimiyeti ve ataklığı ölçü edinilmiştir. Hem zaten o dönemin Kürt kökenli Ülkücüleri de Kürt olduklarını belirtmeyip öne çıkarmadıkları gibi diğer Ülkücüler de Kürt/Zaza kökenli Ülküdaşlarını imâ ile bile olsa ayrı tutmamış, dışlama emaresi yansıtmamıştır.

Türkeş sonrasındaki süreçte ise Ülkücü Hareket'te yer alan Kürtler iki yönlü olarak ortaya çıkarılmıştır. Bir yandan mensup oldukları parti veya gençlik teşkilatı onların Kürt oluşlarını bir şekilde vurgulama/aşikâr etme gereği duymuş, diğer taraftan da bazı 'BozKürtler yer yer, "Ben bir Kürt'üm" demeye başlamıştır. Bunun, ilerleyen sayfalarda irdeleyeceğimiz birden çok sayıda nedeni vardır.

Tüm bu etkenleri bir araya getirince, Ülkücü Hareket'in çok önemli bir gerçeği olan Kürt/Zaza kökenli Ülkücülerin hikâyesini, Bozkürt'e giden yolun toplumsal, tarihî, siyasi, ideolojik, dinî, psikolojik arka-planını ele alan bir eserin yazılmamış olmasını da yadırgamamak gerekir. Elinizdeki bu eser 'Ülkücü Kürtler gerçeğini konu alıp inceleyen ilk kitaptır.

1 Rıza Müftüoğlu, "Derin Sayfalarıyla Milliyetçi Hareket", s. 243.

Ülkü Ocaklarına, Nizam-ı Âlem Ocaklarına ve Alperen Ocaklarına, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisine (CKMP), Milliyetçi Çalışma Partisine (MÇP), Milliyetçi Hareket Partisine (MHP), Büyük Birlik Partisine (BBP) Türk siyaset ve ideoloji arenasında ayrılan bölüm, Türkçülük temelindeki milliyetçiliği savunan, yer yer ırkçı/kafatasçı ithamlarına maruz bırakılan, yelpazenin uçlarındaki bir yerdir.

Dolayısıyla genel anlamda Ülkücü Hareket olarak tanımlanan bu parti ve ocaklara yakınlık duyup katılan kişilerin de Türk olmasını beklemek, öyle olduğunu düşünmek doğal ve hatta zorunlu/kaçınılmaz bir düz mantıktır. Ama Ülkücü Hareket içinde farklı kan taşıyan, değişik ırk ve milletlere mensup, ırksal ve dinsel azınlıklardan birçok insan yer almıştır. Boşnak, Çerkez, Arnavut, Laz, Arap, Gürcü, Zaza, Alevi, Nusayri ve hatta Çingene. Ve tabii ki Kürtler… Üçüncü milenyumun içinde hâlen Ülkücü Hareket'in iki ana ekseni olan MHP ve BBP'de bu saydığımız unsurlardan çok kimse bulunmaktadır.

Aslına bakılırsa araştırmacılar için bakir sayılabilecek bir alan durumundaki Ülkücü Hareket içinde yer alan söz konusu 'Türk dışı' unsurların her birinin öyküsü birer kitap hacmini tutacak, o da olmazsa ciddi bir yazı dizisini hak edecek durumdadır. Biz hem Ülkücü Hareket'in gündeminde ve tarihinde belirgin izler bırakıp esaslı yerler edinmesi hem de Türklerle Kürtlerin özellikle neredeyse son yarım yüzyılda karşı karşıya getirilmek istenmesi bağlamında, 'Türkçü' bir siyasi/ideolojik harekette Kürtlerin bulunmasının oluşturduğu 'ters' ve ilginç siyasal, toplumsal durumun belki de dikkat çekiciliğine kapılarak, bu kitabın konusunu Kürt kökenli Türk milliyetçileri olarak seçtik.

Cumhuriyet tarihi boyunca Kürtlerin Türk olduğu tezi/iddiası, örneğin Çerkez, Pomak veya Lazların Türk kökeninden geldiği iddiasından daha çok işlenmiştir. Okul ders kitapları başta olmak üzere birçok metinde Kürtlerin Türk olduğu savunulmuş, onlara 'Şark vilayetleri Türkleri' gibi isimler verilmiştir.[2] Kürtlerin Türk kökeninden geldiğini kanıtlamak için

2 Afet İnan, Vatandaş İçin Medeni Bilgiler, 1. Kitap, s. 16, Devlet Matbaası, İstanbul, 1931.

yalnızca ders müfredatıyla yetinilmeyip Kürt-yoğun yörelere gönderilen resmî görevlilere de oralarda yaşayanların nasıl birer Türk olduklarını anlatma görevi verilmiştir.

Bunun nedeni, tek tip bir ulus inşası projesinin başlangıç ve uygulanış evrelerinde Kürtlerin diğerlerinden daha çok 'sorun' olması şeklinde açıklanacağı gibi Türklerle Kürtlerin herhangi iki halktan daha çok iç içe geçmiş olduğu gerçeğidir de.

Öncelikle ve önemle belirtelim ki bu kitap bir, "Kürtler aslında Türk'tür" kitabı değildir. Ülkücü Kürtler üzerinden Kürtlere milliyet tayin etme çalışması da değildir.

Demokratik, demografik, toplumsal, hukuki, bilimsel ve tarihi gerçeklerin; dini, vicdanî ve insanî tutumların 'kart kurt sesleri'ni çoktan aştığını, onun çok ötesinde bulunduğunu, bazılarına gerçekten büyük zorluk ve aykırı gibi gelse de kabul etmek gerek.

Kökeninde herhangi bir kanın/genin bulunmasını dayanak/gerekçe göstererek bir topluluğa, "Siz o'sunuz" demek ve dayatmak yerine, birlikteliği sağlama ölçütlerini kandaş devamlılığın ve ırki benzeşmenin ötesine/üzerine çıkarmak en insanî, en akıllı yoldur.

Bir topluluğa "Siz aslında yoksunuz" demek, onda savunma refleksini gayriihtiyari biçimde devreye sokar. Bu da karşıt söyleme ve mücadeleye zemin hazırlamak anlamına gelir. Soyca aynı olunduğunu kabul ettirerek birliği sağlama emeli gütmek gibi içinde birçok olumsuz ögeyi barındıran bir yolu seçmek yerine, herkesin her türlü kimliğini ve tercihini saygıyla karşılayıp birlik ve birlikte yaşama bilincini geliştirecek daha güçlü söylem ve idealler ortaya koymak gerekir. Hâl/durum birliği, gaye ve gelecek birliği, geçmiş/tarih birliği, psikolojik birlik, mekân birliği gibi. Ve tüm bunları gerçekleştirmek için temel şart olan niyet birliği. Kesindir ki bu söylem ve ideallerin hayata geçirilmesi durumunda bunlar kan birlikteliğinden daha sağlam tutkallar olacaktır ve Kürtlerin son ferdine kadar Türk olduklarının kabul ettirildiği bir Türkiye ortamından daha huzurlu, daha sorunsuz, daha güçlü bir ülke sunacaktır herkese.

Cumhuriyet Türkiye'sinin tarihinde, Kürt isyanlarının mola verdiği aralık, ilginçtir, çok partili hayata geçişten itibaren gelen ilk 25 yıldır. Türk milliyetçiliğini savunan bir siyaset ve gençlik hareketine Kürtlerin katılımının en yüksek olduğu dönem de bu aralıktadır. Yani bir kimlik dayatmasının olmadığı dönemler 'birlik ve huzurun' ipuçlarını da içinde barındırmaktadır.

Her kim kendisini nasıl tanımlıyorsa, onu öylece kabul etmenin manevi, insanî ve evrensel bir zorunluluk/gerçeklik olduğunu, özellikle din ve ırk söz konusuysa unutmamak gerekir. Zaten bizim bu kitaptaki meselemiz kimin aslında kim olduğunu tespit etmek ve savunmak değil. Asıl konumuz, gün ışığına çıkmamış bir siyasi, tarihî, ideolojik ve toplumsal gerçekliğin, yani Ülkücü Kürtlerin her yönüyle araştırılmasıdır.

Türklerle Kürtlerin ilişkisi ve yakınlığı dünyada belki de hiçbir iki halkta olmadığı biçimde özel ve özgündür. Malazgirt Zaferi, Haçlı Seferleri, Safeviyye sorunu, Ermeni meselesi, Hamidiye Alayları, 1. Dünya ve Kurtuluş Savaşları gibi köşe taşı mahiyetindeki tarihî vaka ve olgular, Türkler ile Kürtleri âdeta düzenli aralıklarla yenilenen duygularla birbirine tekrar tekrar kenetlemiştir. Sanki bu iki halkı birbirinden uzaklaştırmaya yönelik olayların ve oyunların üzerine hemen, onları yaklaştıracak başka bir vaka patlak vermiş gibidir. Bütün bu süreçler iki halkın dinini, geleneklerini, müziğini, yemeğini, düğününü, acı ve sevinçlerinin biçim ve içeriğini vs. aynı yapmıştır.

Kürtleşen Türkler veya Türkleşen Kürtler konusunun çok ötesinde/üstünde bir gerçeklik olan "kız alıp verme", dünyada belki hiçbir iki halk arasında, Türkler ile Kürtler arasında olduğu kadar yoğun, çok ve uzun süreli değildir. Kürt-Türk evlilikleri, kanı haddinden fazla oranda karıştırdığı gibi, bu durum kültürün, tarihin ve geleneklerin bütün unsurlarıyla birlikte karşılıklı geçişine de yol açmıştır. Yine kelime geçişleri büyük orana ulaştığı gibi atasözü, deyim, bulmaca, bilmece, türkü, destan, kahramanlık öyküleri de aynı şekilde karşılıklı aktarılmış, benimsenmiştir. Doğu ve Güneydoğu'da akrabaları arasında bir Türk veya Kürt gelin ya da damat bulunmayan kimse yok gibidir.

Belki hep göz önünde olan fakat dikkati çekmeyen bir gerçek var ki Türkler, kurdukları hemen her devlette Kürtleri yanlarına almışlardır. Yani Türkler, Kürtler olmaksızın devlet kurmamıştır son bin yıldır; devlet kurarken ve devam ettirirken Kürtleri hep yanlarında istemiştir.

Aslında Türklerin tarih-bilinçaltında, devleti Kürtlerle beraber kurdukları ve birlikte/ortak hak ve sorumlulukla yaşattıkları düşüncesi vardır. Bu nedenle, bağımsız bir Kürt devleti fikri Türklerce genellikle anlamsız ve ondan da öte, ihanetle eş değer bir durum olarak, aileden birinin sırttan bıçaklaması şeklinde karşılanmıştır. İlginç olan ise Kürtlerde de aynı duygu ve düşüncenin mevcut bulunmasıdır.

Yavuz'un Safevî/Çaldıran Seferi'ne çıkmasının en önemli amaçlarından birinin, savaştan önce Diyarbakır dâhil hemen tüm Doğu'ya hâkim durumda bulunan Safevîlerle özellikle ve öncelikle mezhep farkı nedeniyle sorunlu olan ve hatta onlarla yer yer çatışan Kürtlere yardım etmek olduğunu çoğu kimse bilmez, birçok tarihçi ise işin bu yanını es geçer. Ama aslında bu gerçek, Kürtlerin tarih-bilinçaltında kazılıdır.

Osmanlı asla sadece bir Türk devleti değildi; en az Türkler kadar Kürtlerin de devletiydi. Kürtlerin Ülkücü Hareket içinde yer alması iki taraf açısından da Haçlılara, Safevîlere, İngilizlere, Ruslara, Ermenilere karşı verilen mücadele ve direnişlerin anılarını tazelemek, o kodlardan güç almak, 'dinsizliği getirmek isteyen komünizme karşı' inanç davası ve 'devlet ebed müddet' inancı uğruna yeniden ve bir kez daha omuz omuza vermek anlamı taşımıştır.

Sözü Ülkücü Hareket'te yer alan Kürtlere getirecek olursak, bu denli kaynaşmış iki halkın bireylerinin aynı siyasi/ideolojik çatı altında toplanmasını anlamak da zor olmayacaktır.

Kürtler daha ziyade orta-sağda yer alan ve biraz da muhafazakârlık sosu eklenmiş partilere ilgi göstermiştir. Kürtlerin Ülkücü Hareket'in partilerine verdiği destek, örneğin Demokrat Partiye (DP), Adalet Partisine (AP), Anavatan Partisine (ANAP), Adalet ve Kalkınma Partisine (AK Parti) olan

yönelişinin çok altında kalmış olsa bile, anlam ve önemi büyüktür. Dahası, MHP veya BBP'ye yönelmiş bir Kürt genci sadece partiye oy vermiş olmamakta, aynı zamanda genellikle paralel gençlik teşkilatına da üye olup orada aktif görev almakta, dolayısıyla o hareketin ideolojisini benimseyip ideallerini paylaşmakta, onun adına gönüllü işlerin içine girebilmektedir. Dolayısıyla Kürt genci bir idealizmin, bir 'dava' atmosferinin içine dâhil olmaktadır.

Ülkücü partiler ve gençlik teşkilatları, 12 Eylül'den sonraki süreçte 'dava'sına konu olan güncel 'düşman' öznesinde bir değişim yaşamıştır. 'Emperyalist Batı' olarak görülen düşman algısı, zamanla içe doğru dönüş yaparak 'Kürt terör örgütü PKK' hâlini almış ve bu durum, Ülkücü Kürtler için en zorlayıcı konuların başında gelmiştir. Kitabın hazırlıkları aşamasında görüştüğümüz ve söyleşi yaptığımız Ülkücü Kürtlerin hemen tamamı, Kürt halkına tarihindeki en büyük zararlardan birini PKK'nın verdiği konusunda hemfikirdir. PKK'nın Marksist ve ateist bir Kürdistan kurma idealine sahip olması, Ülkücü Kürtlerin bu örgütü lanetlemesi için yeterli iki nedeni de içinde barındırmaktadır. İslâm dünyasının (ya da Ehl-i Sünnet'in) en dindar, inancına en bağlı kesimlerinden birini Kürtler teşkil etmektedir. Kürtleri İslâm ve Allah inancından uzaklaştırma amaçlı her yapı ve girişim gibi, PKK da gerek Bozkürtlerin gerekse tüm Kürt kitlesinin en büyük direnci ve dışlamasıyla bu noktada karşılaşmıştır.

Aslında, Kürtleri pek tanımayan ve tanımak da istemeyen bazı Türklerin kanılarının tersine, devletin bütünlüğü ve bekası fikri ve isteği Kürtlerde en az Türklerde olduğu kadar baskın ve belirgin bir tavırdır. Bu tavır Ülkücü Kürtlere steril bir duygu biçiminde yansımıştır. Dolayısıyla, 'ayrı bir devlet' fikri ve isteği, Kürtlerin çoğunluğu için olduğu gibi onların içinden çıkan Türk milliyetçileri nezdinde de 'kendi ülkesinin bölünmesi' anlamına gelmektedir.

Kürtlerin Ülkücü Hareket içinde yer almasının belki de en etkin nedeni, Türkiye'nin en az Türkler kadar Kürtlerin de ülkesi olduğu ve aynı oranda sahiplik duygusu taşıdıkları bilinci

olsa gerektir. Bu bilinci ortaya çıkaran, geliştiren ve yerleştiren etkenler bizzat Bozkürtler tarafından sıkça dile getirilmektedir.

Bu çalışma için görüşlerini aldığımız ve öyküsünü dinlediğimiz birçok Kürt kökenli Ülkücü'den biri olan Remzi Çayır (kendisi Türkçeyi ilkokula başladıktan sonra öğrenen tipik bir Bozkürt'tür), Türk ile Kürt'ün birlikteliğinin tarihî ve toplumsal altyapısını, bir önsöz yazısına alınacak denli özlü ve net özetledi:

"Türk ile Kürt etle tırnak değil, et ile kemik gibidir. İkiz gibi değil, siyam ikizi gibidirler. Biri olmadan diğeri olmaz. Kaderleri ortaktır. Bu yüzden eğer sonsuza değin var olmak istiyorlarsa birlikte yaşamaya devam etmelidirler. PKK'nın temelsiz, saçma propagandasının Kürtleri ne kadar etkilediği ortada; parayla tutulmuş birkaç yüz kişinin haricinde sokaklara kimseyi çıkaramıyorlar. Sorun adaletsizlikse, en az Kürtler kadar Türkler de bu ülkede hukuksuzluğa, adaletsizliğe maruz kalıyor. Mesele hizmet ve altyapı gitmemesi ise bu ülkenin batısında Edirne'de, Bartın'da yol, su, elektrik ulaşmamış köyler vardır. Sorun Kürt sorunu filan değildir; sorun, bu ülkenin tüm unsurlarının el ele verip sistemin çarpıklığından kaynaklanan olumsuz sonuçları gideremememesi sorunudur."

Kürtlere, bu ülkenin Türkler kadar kendilerine de ait olduğu his ve bilincini veren tarihsel süreci incelemek isteyenler için Malazgirt, Haçlı Seferleri, Çaldıran süreci ve İdris-i Bitlisî ekolü, Hamidiye Alayları, Ermeni olayları, Osmanlı Devleti'nin her Kürt'ün gönlünde feryat nidaları bırakan yıkılışına ilişkin çeşitli gelişmeler, 1. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı satır başları olacaktır.

Türk milliyetçiliğini önemseyen siyasal parti ve hareketlerde Kürtlerin görülmeye başlanmasının miladı 1950 yılıdır. Bazı yönleriyle Kürt kökenli Ülkücü/Türk milliyetçisi tipinin atası kabul edilebilecek Ziya Gökalp'i ayrı bir bağlamda tek başına, biraz da sistemin yapısıyla birlikte değerlendirmek gerekiyor. Türk milliyetçiliğinin ileri gelenlerince ciddi ciddi kafatası ölçümleri yapılıp pagan inançlara rağbet edildiği (genelleme bir tarih başı bâbında) 1950 öncesinde Kürtler, Türkçülere hemen hiç ilgi göstermemiştir.

1944'te Atsız'la birlikte tutuklanıp yargılanan Türkeş'in, 'tabutluk' sürecinde ve 27 Mayıs döneminde Türk milliyetçiliği ile ilgili düşünüş ve tutumunda dikkate değer değişimlerin olduğu gözlenmektedir. Türkeş'in millet, milliyetçilik, Türklük gibi konularda kapsayıcılığa doğru evrimleşen görüşleri, elbet Kürtlerin de dikkatini çekmiştir.

Aslında Ülkücü Kürtlerin Ülkücü Hareket içindeki durumu ve öyküsü, aynı yerdeki bir Türk veya Çerkez'den, Arap'tan, Boşnak'tan pek farklı değildir. Onlar da davalarına aynı sadakatle bağlandı, aynı özverileri gösterdi, vurdu, vuruldu, aynı sıkıntıyı, acıyı, mutluluğu yaşadı. Kürtleri bu hareket içinde farklı, ilginç ve özel kılan, her bakımdan tezatların içinde görünmeleridir.

Bununla birlikte Ülkücü Kürtlerin, çoğu kimsenin fark etmediği çok önemli bir misyonu, 'toplum kesimleri arasında çimento olmak' misyonunu yıllardır ifa ettikleri gerçeğini özellikle vurgulamak gerekir. PKK terörünün gereğinden fazla gerdiği 21. yüzyıl Türk toplumunda ve Türk-Kürt ilişkilerinde, bu 'çimento'nun önemi esasen 12 Eylül öncesi dönemle karşılaştırılmayacak denli artmıştır. Darbeden önce Kürtlerin yoğun yaşadığı illerde etkin olan ve nabzı önemli oranda elinde tutan 'yerli Ülkücüler', hem solun hem de Kürtçü örgütlerin gelişmesine, tam etkinlik sağlamasına mâni olmaktaydı. 12 Eylül'den sonra tüm gönül verdiklerine küsen ve büyük çoğunluğu kenara çekilen yetişmiş, bilgili, kültürlü ve tecrübeli Bozkürt neslinin durağanlığı ve durgunluğu, meydanı büyük oranda Kürt ırkçılarına ve PKK'ya açmıştır.

PKK terörü baş vermeye başlayınca, 12 Eylül'ün savurmasının da etkisiyle, hem güvenlik endişesiyle hem de Ülkücü Hareket'in içinde bulunmalarının önemli gerekçelerinden birine işaret edercesine bazı Kürt kökenli Ülkücüler tarikat ve cemaatlere yönelmiştir. Bazıları geçim derdine düşmüş, bir kısmı yurt dışına çıkmıştır. Fakat hiçbiri Ülkücü gündemini takip etmeyi bırakmamıştır.

Doğup büyüdüğü yörenin ve insanlarının doğasını ve ruhunu iyi bilen Ülkücü Kürtler, halkın sözcüsü ve hak arayıcısı

olduğunu iddia eden PKK'nın gerçekte bir 'uluslararası komplo' olduğunu fark etmiş, Kürtlere yarar yerine zarar getireceğini görmüştür. Kürt kökenli Ülkücüler PKK'ya karşı doğrudan bir eylemsel tavır almak yerine, etki edebildiği Zaza/Kürt çevreyi bilinçlendirip terör hareketine karşı uyanık olma konusunda sürekli bir çalışma içinde olmuştur. Geçmişinde Ülkücü iken PKK'nın etkinliğini artırmasıyla birlikte bu terör örgütüne katılan Ülkücü bir Kürt'e rastlamak çok zordur. Tam tersine 'eski' Ülkücü Kürtler, PKK'nın tüm baskı ve tehditlerine rağmen Türk milliyetçisi çizgilerini terk etmemiştir.

"Peki bu Bozkürtlerden kaç kişi var?" biçiminde gelebilecek bir soru elbet doğaldır. Belki ilk bakışta iddialı bir rakam gibi gelebilir ama özellikle 12 Eylül öncesi zamanlarda MHP ve Ülkü Ocakları içindeki Kürt sayısının, Türkiye'deki Türk ve Kürt nüfusuyla eşit orantıda olduğunu kabul etmek gerekir.

Gerek 12 Eylül'ün acımasız ve büyük savurması, gerek PKK terörü kaynaklı birçok açmaz ve denklem, gerekse de 1990'larla birlikte Ülkücü Hareket'in bölünmesi MHP, BBP ve bağlı gençlik teşkilatlarındaki Kürt sayısını geriye doğru çekmiş olabilir. Saydığımız etkenlere ilaveten ve ayrıca birçok Ülkücü'yü parti ve teşkilatından uzaklaşmak, küsmek durumunda bırakan bazı taktik, tarz ve hatta milliyetçilik ideolojisinin temel ilkelerine yönelik fikir ayrılıklarını da çok önemli bir neden olarak saymalıyız. Bir kısmı 12 Eylül sürecinin ardından, bir kısmı ise Türkeş'ten sonra Ülkücü Hareket'ten uzaklaşmış birçok Türk, Kürt, Çerkez vs. Ülkücü bulunduğunu vurgulamak durumundayız.

Bu çalışmaya kaynak ve malzeme teşkil etmesi amacıyla 50'nin üzerinde Kürt asıllı Ülkücü ile görüşme yapıldı. Onların bir kısmının öyküsünü ve bazı konulardaki fikirlerini ilerleyen sayfalarda okuyacaksınız.

Çalışmalarımız sırasında karşılaştığımız sıkıntıların başında, kaynak bulmak geldi. Zira Ülkücü Kürtleri esas alan bir kitap, yazı dizisi vs. bugüne kadar ortaya konulmamıştı. Geçmişte Ülkücü Hareket'te yer almış ve çeşitli nedenlerle uzaklaşmış isimlerle de hâlihazırda MHP, BBP ve gençlik örgütlerinde

yer alan isimlerle de ilk elden görüşmemiz gerekti. Bu yönüyle, alanında ortaya konulmuş ilk eser olması ve birçok Ülkücü Kürt ile yapılmış görüşmeyi de içermesi bakımından elinizdeki kitap bir kaynak eser olma özelliğine de sahiptir.

Bu kitap iki kesimden büyük tepki alacaktır muhtemelen. Biri, Kürtleri şovenist bir virüse, ayrılıkçı bilince gark etmeye çalışan, bir kısmı bölücü terör örgütü bağlantılı Kürt ırkçılarıdır. Bunlar, kurgulamaya uğraştıkları ırkçı Kürt milliyetçiliğini, tüm alanlarda ve konularda Türk/Türklük karşıtı bir zemine oturtmaktadır. "Türkler düşmanımızdır; bizi sömürendir, asimile edendir, ülkemizi işgal altında tutandır" safsatasına maruz bırakılan Kürtlere yönelik, bizzat kendi içlerinden çıkan, Türklerle birliği ve kardeşliği, kaderdaşlığı bilinçlerinde ve kişiliklerinde temsil eden Kürt Ülkücülerin varlığının, çokluğunun ve çimento olduğunun bilinmesi elbet onların işlerini kesata uğratacaktır.

Öteki kesim ise milliyetçiliğini veya Ülkücülüğünü ırkçılık sahillerine demirlemiş; Kürtleri yok saymaktan hem içgüdüsel bir haz alan, hem de bundan çeşitli durumlarda rant sağlayan sanrılı kişiler ve kümelenmelerdir.

Biz bu çalışmamızda herhangi bir tez ortaya koymuyoruz. Yaptığımız şey, bugüne kadar hiç değinilmemiş, bakir bir konuda ilk eseri vermektir. Dolayısıyla hemen her alanda, verilen ilk eserlerin yorumlamadan çok, tanımlama ağırlıklı oluşu bu kitap için de geçerlidir.

Burada, bir asrı aşkın süredir toplumun içinde az veya çok sayıda var olmaya devam eden ancak bizim bu çalışmada kastettiğimiz anlam, terim ve tanımlarla algılanmamış bir kesimi ilk kez tanıtmaya çalıştık.

Kürtlüğe ve Türklüğe doğrudan bağlantısı nedeniyle herhangi bir yöne/anlama kolaylıkla çekilebilecek bir zemin üzerinde çalıştığımızın farkındayız. Seçtiğimiz konu yeterince ilginç ve sıra dışıdır. Osmanlı'nın son yıllarından başlamak üzere, Kürt veya Zaza kökenli olup da Türk milliyetçiliğini ve ülküsünü benimsemiş, savunmuş birçok isim vardır. Bunların

hepsini bu kitapta tek tek anlatmak şöyle dursun, isimlerini saymak bile imkân dışıdır. Çünkü yalnızca MHP eksenli yapılanmalarda bulunup Ülkücülüğü benimsemiş Kürtlerin ve Zazaların sayısı on binlerle ifade edilmektedir. Bu nedenle Osmanlı döneminin ve erken Cumhuriyet devrinin birkaç Türk milliyetçisi Kürt ve Zaza ile öyküsüne ulaşabildiğimiz veya kendileriyle bizzat görüştüğümüz son dönem Kürt/Zaza Ülkücülerinden seçme yaparak bazı isimleri bu kitaba aldık. Savundukları/inandıkları siyasi, ırki, dinî vs. görüşleri, kullandıkları argümanları tarafsız biçimde yansıttığımıza inanıyoruz. Kürt kökenli Türk milliyetçilerinin Türklüğe ve Kürtlüğe ilişkin düşünce ve söylemlerini aktarırken mümkün olduğunca objektif davrandık. Yoksa, içeriğe inandığımız/onayladığımız veya bu şekilde bir dayatma yaptığımız anlamı asla çıkarılmamalıdır.

Kitabın birçok yerinde Kürtler ve Zazalar aynı yerde, bazen da 'Kürt/Zaza' şeklinde kullanılmıştır. Bu ifade Zazaları Kürtlerle aynı soydan gelen bir topluluk olarak gördüğümüz şeklinde anlaşılmamalıdır. Kavramların/isimlerin bu biçimde kullanılmasındaki gayemiz; ifademizin hedeflediği kitleyi tam göstermek, ifade estetiğini bozmamak ve cümlenin aşırı uzun olmasını önlemektir.

Kitabın araştırılması ve yazılması sürecinde her türlü yardımlarını gönülden sağlayan, bir kısmı Kürt ve Zaza kökenli, birçok kişi oldu. Bunlara en içten teşekkür, minnet ve vefa duygularımızı buradan iletiyoruz. Alfabetik sırayla isimlerini verdiğimiz bu saygıdeğer insanların bazıları şunlardır: Abdullah Alay, Alaaddin Aldemir, Ali İhsan Bacalan, Alişan Satılmış, Cengiz Aldemir, Emin Pazarcı, Fahri Yüksel, Faik İçmeli, Hakkı Öznur, Mehmet Dadak, Mehmet Şerif Fırat, Metin Kaplan, Mustafa Destici, Osman Çelik, Remzi Çayır, Selim Çoraklı, Tahir Öztepe, Vedat Güldoğan, Yalçın Topçu.

Ahmet Dinç

Ocak, 2011

GİRİŞ

Güneydoğu'da Bir Gece, Üç Genç...

Âdeta değişmez bir kadermişçesine zamanın kasvetli bir yeknesaklıkla hep acıya aktığı Güneydoğu Anadolu'nun birbirine benzeyen şehirlerinden herhangi biri… Saat tiktaklarının, zamanı her defasında 12 Eylül 1980 tarihine biraz daha yaklaştırdığı bir zaman dilimi… İnsanoğlunun ve hayvanatın kendisini en çok tedirgin ve güvensiz hissettiği vakit olan akşam alacakaranlığına hızlı ve telaşlı adımlarıyla eşlik eden üç tolaz delikanlı hiç konuşmuyordu.

Şeyhmus'un koltuğunun altında, oluk şeklinde yuvarlanmış kalın ve büyük ebatlı kâğıt tomarı vardı. Müslüm bir büyükçe kutu taşıyordu. Elleri cebinde olan İbrahim ikisinin ortasında, biraz da düşünceli yürüyordu. Tedirginlikle arkalarına göz atmak için başını döndürürken açılan boynundaki puşuyu bir el hareketiyle yeniden düzelttikten sonra, hilal biçimli bıyığını sıvazladı. Grubun sorumluluğu ondaydı. Gittikleri yer, âdeta kanlıları olan bir sol örgütün kurtarılmış bölge saydığı mahallenin tam sınırındaydı. Üstelik geçenlerde sınıfta kara tahtaya, "Ne Amerika, ne Rusya, ne Çin; her şey Türklük için" yazması nedeniyle, okulun bahçesine de taşan şiddetli bir kavga ettiği üç 'gominis' de o mahallede oturuyordu. Yaşı 20'yi geçmişti ancak okula geç başladığı için lise sonu okuyordu.

İbrahim, bir ağanın 14 köyünden herhangi birinde marabalık yapan ana-babadan olan dokuz kardeşten biriydi. Daima yarı aç, yarı tok yaşamış babası, İbrahim Aleyhisselam'ın bereketini de beraberinde getirmesi dileği, duası ve niyetiyle ona bu ismi koymuştu. Sonra nasıl olduysa ağanın tasallutundan kurtulmayı başarıp kendilerini ailecek şehre atmışlar,

tek gözlü bir odadan ibaret gecekonduda yaşamaya başlamışlardı. Önceki hafta abisini evermişler, odanın bir bölümünü tahtayla ayırıp 'gelin odası' hâline getirmişlerdi. Ev daha da kalabalıklaştığı için, gönül verdiği siyasi partinin il başkan yardımcısıyla konuşmuş, iki haftadır parti bürosunda yatıp kalkmaya başlamıştı.

Sessiz yürüyüşlerini bozan kara şalvarının hışırtısına ve hışırtının ritmine dalmıştı. Bölge erkeğinin geleneksel giysisi olan şalvar-ceket-yelekten oluşan görüntüyü siyah-beyaz minik kare desenli puşusuyla tamamlayan Şeyhmus, iri yarı cüssesi ve gücüyle değme pehlivanlara taş çıkarırdı. Babasının, "Akşam gelirken yedi tane ekmek getir." sözünü düşünüyordu. Cebinde hiç parası yoktu. Ama Allah'tan, il teşkilatının ileri gelen ve hâli-vakti yerinde ağabeyleri bir tür havuz oluşturmuş; muhtaçlar ve acil ihtiyaç sahipleri oradan nasipleniyordu. Babasını çok seviyordu. Babasının en sevdiği çocuğu da kendisiydi. Dört kızın ardından doğduğunda, "Bir oğlum olsun." diye mezarına gidip adak adadığı, Kureyş soyundan olduğu iddia edilen Nakşî tarikli Nehri şeyhlerinden Seyit Tahâ rüyasına girmiş, "Oğluna benim adımı değil, benden daha hayırlı bir kul olan halifem Şeyhmus'un adını koy." demişti. Nehri şeyhleri, Irak'taki bir kargaşadan kaçıp 19. yüzyıl başlarında Hakkâri Şemdinli'deki Nehri yöresine yerleşmiş, aşiret ağalarıyla girdikleri iktidar mücadelesini, Nakşîliği de yanlarına alarak kazanmış, bir dönem bölgenin âdeta tek hâkimi olmuşlardı. Şeyhmus, bir Seyit Tahâ'ya, bir de uğruna hayatını adadığı partisinin liderine hayrandı. Beş vakit namazını hiç ihmal etmeyen Şeyhmus, ibadetini, anası ve bacılarına özel olarak dokuttuğu, üzerinde Kâbe ve ay-yıldız motifi bulunan bir seccadenin üzerinde yapıyordu.

Nedense yaz-kış keçe bir pantolon giyen Müslüm de en az iki arkadaşı kadar heyecanlı ve tedirgindi. Madem iki arkadaşının isimlerinin nasıl konulduğunu söyledik, haydi onunkini de anlatalım: Hâlen yaşayan ve Sultan İkinci Abdülhamid'in kurduğu Hamidiye Alaylarında aldığı görevlerin bitmez tükenmez hikâyelerini nakleden dedesi, sadece bunu anlatmakla

kalmaz, Ebû Müslim-i Horasânî'nin Yezîd'in ardıllarına karşı yürüttüğü kahramanca mücadeleyi ve onları yenişini de o akıcı ve güzel Kürtçesiyle torunlarına bir masal havasında dinletirdi. Eh, hâliyle Müslüm'ün adının nasıl konulduğunu da uzun uzadıya anlatmaya lüzum kalmamıştır artık. "Benim atalarım da Ebû Müslim'in memleketi Horasan diyarından gelmiş." der, onun, iktidara getirdiği Abbasiler tarafından öldürülüşünü anlatırken duygulanıp ağlar, hiç kimsenin anlamadığı eski bir Türkçe lehçesiyle uğunarak sagular okurdu.

Üçü de Türkçeyi henüz tam yetkinlikle konuşamıyordu. Ağır bir aksana sahiptiler. Çünkü üçü de bu hayattaki ilk cümlelerini Kürtçe sözcüklerle kurmuşlar, sokakta oyunlarını Kürtçe bağrışarak oynamışlar, kavgalarını Kürtçe küfürlerle yapmışlar; Türkçeyi, muhtemelen ilkokula başladıkları gün, muhtemelen oraya sürgün gelmiş bir öğretmenden ilk kez duymuşlar, büyük olasılıkla da kulakları çekilerek, tokatlanarak ve cetvel dayağı yiyerek öğrenmişlerdi.

İşleri bitince büroya geri dönüp, şehirde görev yapan Türkçe öğretmeni bir ağabeylerinden imla ve hitabet dersi alacaklardı daha.

Afişleme yapacaklardı. İbrahim birden yavaşladı; yanındakilere Kırmanç Kürtçesiyle fısıldadı: "İşte burası. Elimizi çabuk tutalım ülküdaş gardaşlar."

Üçü birden, zamanla yarışırcasına, seri hareketlerle otobüs durağının her yerini, birkaç binanın duvarını, şehrin ortasından geçen çayın taşmasını önlemek için yapılmış bariyer duvarını afişlediler.

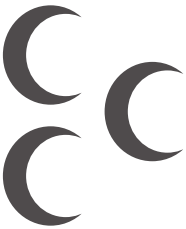
Yapıştırdıkları son afişe üçü birden biraz memnuniyet, biraz tedirginlikle baktı. Her keresinde yan yana gelecek biçimde üç farklı afiş asmışlardı. Afişlerden birinde, büyük harflerle, "Fabrika işçinin, tarla köylünün!" yazıyordu. İkincisindeki yazıysa, "Türk-Kürt kardeştir, ayrım yapan kalleştir." şeklindeydi. Özellikle bu afişteki slogan, Kürt ile Türk'ü komünistlerin ayırmaya ve dinden uzaklaştırmaya niyetlendikleri bir

gerçeğin ifadesi olarak algılandığı için şehir ahalisini sonraki günlerde epeyce etkileyecekti. Üçüncü afişte, "Önce iman ve ahlâk." cümlesi okunuyordu.

Her üç afişte de yazıların hemen altında, kırışıkları artmış yüzünün bile gülümseyişini gizleyemediği bir politikacının resmi ve onun başında bulunduğu siyasi partinin adı konulmuştu: Alparslan Türkeş ve MHP!

1. BÖLÜM

KÜRTLER, TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ VE ÜLKÜCÜ HAREKET

Oldukça şaşkınlık verici, değil mi? Kürtlerin yoğunlukta olduğu Güneydoğu Anadolu'nun bir kentinde üç Kürt genci, lider bildikleri, çok sevdikleri, yolundan gittikleri Alparslan Türkeş'in ve onun partisi MHP'nin afişlerini asıyordu. Hem de Kürtler arasında en sevilmediği varsayılan partinin ve düşüncenin MHP ve Türk milliyetçiliği olduğu imajı doğmuş ve güçlenmeye başlamışken. Hem de bu üç Kürt genci söz konusu imajın ağırlığı altında her türlü riski taşırken. Neler olmuştu, nasıl olmuştu da Türkçeyi bile doğru düzgün konuşamayan Kürt gençleri kendi şehirlerini MHP ve Türkeş afişleriyle donatıyordu?

Bu kitabın adına ve arka kapak yazısına bakmadan, konuyla ilgili asgarî düzeyde bile bilgisi bulunmayan birinin doğrudan bu sayfaları açtığını varsaydığımızda, aklına gelen ilk sorular bunlar olurdu şüphesiz. Fakat MHP tarafından temsil edilen Türk milliyetçiliği ve Ülkücü Hareket'in, özellikle 12 Eylül darbesi öncesinde Kürtler arasında önemli bir taraftar kitlesi bulduğunu ve günümüze kadar uzanan kalabalık bir Ülkücü Kürt, yani Bozkürt neslinin ortaya çıktığını bilenler, İbrahim, Şeyhmus ve Müslüm'ün durumuna ve eylemlerine hiç şaşırmayacaktır. İbrahim, Şeyhmus ve Müslüm hayalî kişilikler. Ancak anlattığımız özellikleri taşıyan, Türk milliyetçiliği ve Ülkücü Hareket uğruna, gerektiğinde canlarını bile verecek ölçüde çalışan, o yola baş koyan binlerce İbrahimler, Şeyhmuslar, Müslümler yetişmiştir.

Kürt kökenli Ülkücüleri isimlendirirken, Ülkücü Hareket'in kurt amblemine ve ondan dolayı Ülkücülere 'Bozkurt, Bozkurtlar' denilmesinden dolayı, onlara Bozkürt demenin kavramsal açıdan isabetli, farklı ve kitabın ismi açısından da etkili bir seçim olacağını düşündük.

BOZKÜRT

Ülkücü Kürtlerin Saklı Kalmış Hikâyesi

AHMET DİNÇ

• "Bozkürt" kimdir? Nasıl ortaya çıkmıştır? Türkeş'in yönettiği Ülkücü Hareket'te Kürtler neden ve nasıl yer aldı, MHP'deki misyonları neydi?

• Bazı Kürtler ve Zazalar neden Ülkücü Hareket'e katıldı? Niçin Türkeş'in en sadık askerleri oldular?

• Akraba iki Bozkürt: Ziya Gökalp ve Süleyman Nazif.

• Mesut Barzani'nin amcası Şeyh Abdüsselam'ı hangi Bozkürt, niçin astırdı?

• Türkeş'e "Başbuğ" denmeye Doğu'daki hangi etkinlikten sonra başlandı?

• Diyarbakır'ı Ülkücü düşünceyle ilk olarak kim tanıştırdı?

• Türkeş'in özel kalemi ve sırdaşı Diyarbakırlı Bozkürt kimdi?

• Türkeş, 1975'te Diyarbakır mitinginde neden bir tankın üzerine çıkarak konuştu?

• 1974'te Ankara'da Ülkücü kurultayında Diyarbakırlı Kürt şairin şiirini kim okuttu; bunu Türkeş nasıl karşıladı?

• Türkeş'in Kürtler ve Aleviler için yayımlattığı gazetenin adı neydi; burada kimler yazıyordu; gazeteyi kim kapattırdı?

• Ülkücü Hareket'in Kürtler üzerindeki etkisi zamanla nasıl değişti?

• Akrabaları "dağa çıkan" BBP'li Bozkürtler kim?

• Bozkürtlerin PKK karşıtı duruşları toplumsal yapıyı nasıl şekillendirdi?

• "Bozkürt" terimi 1990'lar sonrası hangi toplumsal değişimlere ışık tuttu ve nasıl evrim geçirdi?

• Bozkürtler, PKK sonrası dönemde Kürt gençlerine nasıl ışık olabilir?

• Terör örgütünün etkisi azaldığında, Bozkürtlerin rolü ve misyonu yeniden nasıl şekillenecek?

www.hayatyayinlari.com

9 786051 515786

x.com/hayatyayinlari
f.com/hayatyayinlari
i.com/hayatyayinlari

Detaylı Bilgi İçin